

verslag

Omschrijving	Verslag gesprek AP,
Vergaderdatum en -tijd	11 november 2019
Vergaderplaats	Nationaal Archief
Aanwezig	Autoriteit Persoonsgegevens: mw. Schut, mw. Brouwer, dhr. Cruccu KVAN/BRAIN, Loef Advies: mw. Loef Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed: mw. Limburg Nationaal Archief: dhr. Engelhard, mw. Willers (verslag) Mw. Scholte (IOE), dhr. De Vries (KVAN/BRAIN)
Afwezig	

1. Opening

Marens Engelhard heet alle aanwezigen van harte welkom. Arda Scholte is verhinderd en wordt vervangen door Florence Limburg. Bert de Vries is verhinderd en wordt vervangen door Marianne Loef. Hester Brouwer sluit na een periode van afwezigheid weer aan bij dit overleg. Caroline Willers vervangt Erik Kraai, die nu een functie buiten het NA heeft.

2. Mededelingen

Marianne Loef maakt melding van de brief die de minister van J&V aan de Tweede Kamer heeft gestuurd over de "Voornemens met betrekking tot de UAVG en AVG". Daarin wordt onder meer ingegaan op het verzoek van KVAN/BRAIN om een voorziening te treffen voor particuliere instellingen die historische archieven beheren, waarin (bijzondere) persoonsgegevens kunnen voorkomen. Cecile Schut merkt op dat deze evaluatie van de AVG en de UAVG wordt uitgevoerd door de wetgever. De AP zal een aantal (technische) punten inbrengen t.b.v. de evaluatie en kan 'op de achtergrond' door J&V worden betrokken. Florence Limburg merkt op dat het ministerie van J&V zal afstemmen met het ministerie van OCW, voor wat betreft de archiefonderwerpen.

3. Toelichting KVAN/BRAIN op handreiking 'Weten of vergeten'

Marianne Loef licht toe dat deze concepthandreiking onder de vlag van het Kennisnetwerk Informatie en Archief (KIA) tot stand is gekomen. Onder meer het NA, de IOE, gemeenten, vertegenwoordiging van Rijkswaterstaat en de Tweede Kamer (archiefvormers) zijn hierbij betrokken. De bedoeling van het stuk is om het gehele archiefveld te voorzien van adviezen over de toepassing van de AVG en de raakvlakken tussen archieven en privacy in het recente informatiebeheer, de fase vóórdat archieven historisch worden. De behoefte hieraan bleek na het uitvoeren van de DPIA op de gezinskaarten: er restten nog veel vragen over hoe om te gaan met overgebrachte én recente archieven, niet alleen bij archivariissen maar ook bijvoorbeeld bij privacy officers en informatiemanagers.

Marianne Loef vraagt of een eerste reactie op het stuk kan worden gegeven.

De vertegenwoordigers van de AP hebben de handreiking nog niet volledig kunnen lezen, maar hebben een positieve eerste indruk. Hester Brouwer merkt op dat het op het eerste gezicht een afgewogen stuk is, waarin de doelen van de Archiefwet en de AVG goed aan de orde komen. Het is goed om in te gaan op vragen die in de sector leven over de samenloop tussen de AVG en de Archiefwet. Florence Limburg merkt op dat de IOE via DUO vragen krijgt uit het onderwijsveld. Het document kan ook buiten de archiefsector antwoorden op vragen geven.

Marianne Loef geeft aan dat het nogal eens voorkomt dat informatiebeheerders worden overruled door een FG, zonder dat rekening wordt gehouden met een selectielijst. Cecile Schut geeft aan dat de AP een 'FG inbox' heeft, waar vragen over allerlei onderwerpen langskomen, ook over de verhouding tussen de AVG en de Archiefwet. Voor de beantwoording van dergelijke vragen wordt vaak afgestemd met de IOE.

Afgesproken wordt dat de AP een nadere reactie zal geven op de concepthandreiking en dat nadere afspraken zullen worden gemaakt over de voorlichting over de handreiking.

Cecile Schut merkt op dat er soms wrijving is tussen de AVG en de Archiefwet. De vraag is hoe daar mee om te gaan en of de wetgeving aangepast zou moeten worden. Marens Engelhard merkt op dat de Archiefwet wordt vernieuwd en het concept wetsvoorstel eind november klaar is voor de internetconsultatie. De AP kan adviseren over het wetsvoorstel. De diverse toetsen vinden gelijktijdig plaats met internetconsultatie.

Marens Engelhard licht de twee belangrijke wijzigingen in de Archiefwet toe: het verkorten van de overbrengingstermijn van 20 naar 10 jaar en de mogelijkheid om archiefbescheiden te bewaren bij gespecialiseerde archiefvormers (bewaren bij de bron). De verkorting van de overbrengingstermijn heeft als doel om documenten eerder toegankelijk te laten zijn, maar verwacht wordt dat zorgdragers meer beperkingen op de openbaarheid van de stukken zullen stellen.

Het NA beraadt zich daarom op compenserende maatregelen, zoals het lakken in documenten. Dit biedt de mogelijkheid om beperkt openbare archieven alsnog beschikbaar te stellen. Het zal wel een aanzienlijke inspanning vergen van het NA. Om die reden worden technische mogelijkheden en geautomatiseerde systemen verkend die ingezet kunnen worden om gegevens te beschermen. Het betekent bovendien een overgang van het huidige 'documentenstelsel' naar het 'informatiestelsel'. In de huidige situatie kan inzage worden verkregen in het gehele dossier als wordt voldaan aan de voorwaarden voor inzage in beperkt openbaar archief. Als niet aan de voorwaarden wordt voldaan, kan niets worden ingezien. In het informatiestelsel kunnen bepaalde onderdelen worden gelakt, wat maakt dat beperkt openbare stukken door meer mensen en zonder aanvullende voorwaarden kunnen worden ingezien. De gewijzigde wet zal naar verwachting in 2021 in werking treden. De verkorting van de overbrengingstermijn heeft geen terugwerkende kracht.

Walter Cruccu informeert naar de verhouding tussen het besluit beperking openbaarheid en een eventueel besluit om te lakken in de stukken. Marens Engelhard geeft aan dat het NA ook in geval van beperkt openbare archieven zoveel mogelijk informatie wil verstrekken, maar dat dit wel conform de AVG moet zijn. Marianne Loef maakt de vergelijking met de voorgestelde maatregelen voor de inzage in gezinskaarten, waarbij onderdelen van de kaart zwart worden gemaakt. Overigens kunnen ook zorgdragers pseudonimiseren of anonimiseren in over te brengen stukken. Florence Limburg benadrukt dat anonimiseren in authentieke stukken onwenselijk is, omdat dit niet meer is terug te draaien en het onderzoek in archieven ernstig kan belemmeren.

Marens Engelhard zou graag de indeling in fase 1 en fase 2 achterwege laten. Het refereert aan de vroegere indeling van dynamisch, semi-statisch en statisch archief. Als wordt gedacht vanuit record continuüm is zo'n indeling minder relevant. Bij digitale informatie loopt alles in elkaar over. Marianne Loef geeft aan dat deze fasering bij gemeenten wel weer wordt gehanteerd. Het is lastig om uniforme termen te vinden. Cecile Schut vindt het van belang de digitale werkelijkheid te betrekken.

4. Toelichting NA op diverse PIA's en ADR onderzoek

Caroline Willers licht een aantal DPIA toe die bij het NA worden uitgevoerd. Er wordt op dit moment onderzoek gedaan naar persoonsgegevens die op de website en in het CRM-systeem van het NA worden verzameld.

Tevens is intern een DPIA uitgevoerd voor archieven over Bijzondere Jeugdzorg (oorlogsarchieven). De beperking op de openbaarheid van deze archieven zou op 1 januari 2020 vervallen. In de DPIA is onderzocht of de betrokkenen die voorkomen in deze archieven schade kunnen ondervinden van het openbaar

beschikbaar stellen. Uit de DPIA bleek dat delen van deze archieven, zoals correspondentie, circulaires, financiële administraties openbaar kunnen worden. Van de systematisch toegankelijke dossiers, registratiekaarten en registers waarin de gegevens van de pleegkinderen voorkomen, is vast komen te staan dat de kans op schade voor de betrokkenen groot is. Om deze reden heeft de algemene rijksarchivaris besloten de beperking op de openbaarheid tot 1 januari 2045 te verlengen.

De Audit Dienst Rijk (ADR) start in 2020 een inventariserend onderzoek bij het NA. Doel van het onderzoek is inzicht geven in hoeverre de bewaartermijnen voor verwerkte persoonsgegevens, zoals deze zijn opgenomen in het register van verwerkingsactiviteiten en zijn afgeleid van de geldende selectielijst, in praktijk door NA conform AVG worden nageleefd, waar mogelijke issues in de uitvoering van het proces van bewaren en vernietigen zitten en waar verbeteringen nodig en/of wenselijk zijn. De resultaten van het onderzoek worden maart/april 2020 verwacht. De rapportage zal in principe worden gepubliceerd.

Cecile Schut merkt op dat de AP geregeld wordt gevraagd om te adviseren, bijvoorbeeld over de inzet van camera's die controleren op bellen in de auto of over het voorzien van paspoorten met een QR code i.p.v. het BSN nummer. Dergelijke adviezen worden niet openbaar gemaakt.

5. Evaluatie en vooruitblik

Marens Engelhard geeft aan dat zo'n twee jaar geleden gezamenlijk is afgesproken om dit overleg te organiseren en aan de hand van casuïstiek te bespreken welke impact de AVG heeft op de praktijk van de archiefsector. Voorbeeld hiervan zijn de gezinskaarten en de (on)mogelijkheden om deze online beschikbaar te stellen. Marens Engelhard legt de open vraag op tafel leggen of we het overleg op deze wijze en in deze frequentie willen continueren. Cecile Schut geeft aan dat ontwikkelingen in de komende periode het nuttig maken om het gesprek met elkaar te blijven voeren. Zo is de nieuwe Archiefwet aanstaande, wordt de UAVG geëvalueerd en blijft digitalisering onderwerp van aandacht. Walter Cruccu wijst op de ontwikkeling van de 'smart city', die tot dataverzameling leidt en waar de vraag opkomt of die data al dan niet gearchiveerd moeten worden. De AP gaat zich richten op het toezicht op algoritmes, ook dat is interessant in het kader van archivering.

Marianne Loef noemt de Kamerbrief over de evaluatie AVG/UAVG. Het gesprek hierover kan in dit overleg worden gevoerd en kan vervolgens bijdragen aan de voorlichting aan de sector.

Florence Limburg geeft aan dat de IOE het gesprek over inhoudelijke onderwerpen graag wil voortzetten.

Marens Engelhard onderschrijft het belang van dit overleg en stelt voor om een termijnagenda op te stellen. Hierop kunnen onderwerpen als technologische

ontwikkelingen t.b.v. bescherming persoonsgegevens, toepassing van algoritmen, smart city, Q en A's over de nieuwe Archiefwet terugkomen. Voorgesteld wordt om in het volgende overleg het informatiestelsel onder de nieuwe Archiefwet te agenderen en hierbij zo mogelijk het Europese perspectief te betrekken.

6. Rondvraag

Florence Limburg stelt voor de monitorresultaten van de IOE ook op de termijnagenda te plaatsen.

Marianne Loef stelt voor dit overleg te blijven informeren over de producten van de KIA-werkgroep.

7. Sluiting overleg en start rondleiding

In het overleg van 21 juni jl. is afgesproken dat het NA een rondleiding zal verzorgen waarin de praktijk van de raadpleging van beperkte openbare archieven wordt toegelicht. Erik Mul van de afdeling Dienstverlening van het NA geeft een toelichting op (de inzage in) het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging (CABR) en het oorlogsarchief van het Rode Kruis. Het CABR bevat de strafrechtelijke dossiers van verdachten en daders van oorlogsmisdaden. Het oorlogsarchief van het Rode Kruis heeft betrekking op de opsporing van vermiste Nederlandse burgers na de Tweede Wereldoorlog.